

CUPRINS

ABREVIERI	7
CUVÂNT ÎNAINTE	9
TITLUL 1. SEMNIFICAȚIA ȘI EVOLUȚIA NOȚIUNII DE „DOMENIU PUBLIC”	13
CAPITOLUL 1. REPERE ISTORICE ALE DELIMITĂRII BUNURILOR PUBLICE DE BUNURILE COMUNE. INCURSIUNE ÎN DREPTUL ROMAN	13
CAPITOLUL 2. CONSACRAREA NOȚIUNII DE „DOMENIU PUBLIC” ȘI EVOLUȚIA SA ÎN DREPTUL FRANCEZ	19
<i>Secțiunea 1. Perioada vechiului drept francez</i>	19
<i>Secțiunea a 2-a. Apariția „domeniului național”</i>	23
<i>Secțiunea a 3-a. Concepția Codului civil: inexistența unei distincții veritabile între „domeniul public” și „domeniul privat”</i>	24
<i>Secțiunea a 4-a. Teorii dezvoltate în secolul al XIX-lea</i>	26
<i>Secțiunea a 5-a. Tezele „clasice” promovate în secolul al XX-lea</i>	29
<i>Secțiunea a 6-a. Concepția actuală asupra noțiunii de „domeniu public” și asupra criteriilor de domenalitate publică</i>	36
CAPITOLUL 3. APARIȚIA ȘI EVOLUȚIA NOȚIUNII DE „DOMENIU PUBLIC” ÎN DREPTUL POZITIV ROMÂN	47
<i>Secțiunea 1. Istoricul reglementărilor de rang constituțional</i>	47
<i>Secțiunea a 2-a. Evoluția reglementărilor de rang legal</i>	62
Subsecțiunea 1. Vechile reglementări ale secolului al XIX-lea	62
Subsecțiunea a 2-a. Semnificația Codului civil și a legislației ulterioare	65
Subsecțiunea a 3-a. Consacrarea conceptului de „domeniu public” în legislația subsecventă Constituțiilor din 1866 și 1923	67
Subsecțiunea a 4-a. Reglementări postbelice (1948-1989)	75
Subsecțiunea a 5-a. Reglementări post-revoluționare	76

CAPITOLUL 4. PREZENTAREA NOȚIUNII DE „DOMENIU PUBLIC” ÎN DOCTRINA ROMÂNĂ – DE LA TEORIILE INTERBELICE LA

TEZELE MODERNE	87
<i>Secțiunea 1. Abordarea problemei în prima parte a secolului al XX-lea</i>	87
<i>Secțiunea a 2-a. Unele observații privind noțiunea de „domeniu public” în doctrina română contemporană</i>	95
Subsecțiunea 1. Reafirmarea criteriilor de domenalitate publică.....	95
Subsecțiunea a 2-a. Teza domeniului public „lato-sensu”	100
Subsecțiunea a 3-a. Concluzii asupra criteriilor actuale de domenalitate publică	106

TITLUL 2. INALIENABILITATEA DOMENIULUI PUBLIC

109

CAPITOLUL 1. INALIENABILITATEA DOMENIULUI PUBLIC ÎN

DREPTUL FRANCEZ	109
<i>Secțiunea 1. Precizări introductive</i>	109
<i>Secțiunea a 2-a. Originile și evoluția principiului inalienabilității</i>	110
Subsecțiunea 1. De la dreptul roman la vechiul drept francez. Importanța istorică a Ordonanței de la Moulins asupra regimului „domeniului Coroanei”	110
§1. Conturarea principiului.....	110
§2. Semnificația principiului inalienabilității în vechiul drept francez.....	113
Subsecțiunea a 2-a. Noua concepție a „Codului domenal” din 1790 ...	118
Subsecțiunea a 3-a. Concepția Codului civil din 1804 și a doctrinei ulterioare	123
Subsecțiunea a 4-a. Conturarea teoriei moderne asupra inalienabilității domeniului public	127
<i>Secțiunea a 3-a. Viziunea contemporană asupra principiului inalienabilității domeniului public</i>	131
Subsecțiunea 1. Reglementarea actuală	131
Subsecțiunea a 2-a. Semnificație și sferă de cuprindere	132
Subsecțiunea a 3-a. O problemă controversată – inalienabilitatea bunurilor din domeniul public reprezintă o regulă de rang legal sau de rang constituțional?	134
§1. Jurisprudența Consiliului Constituțional	134
§2. Jurisprudența Consiliului de Stat.....	137
<i>Secțiunea a 4-a. Excepții de la principiul inalienabilității</i>	138
<i>Secțiunea a 5-a. Efecte ale principiului inalienabilității</i>	140

Subsecțiunea 1. Interdicția înstrăinării dependențelor domeniului public – principala consecință a principiului inalienabilității	140
Subsecțiunea a 2-a. Imposibilitatea exproprierii bunurilor din domeniul public	147
Subsecțiunea a 3-a. Imposibilitatea existenței stării de coproprietate asupra bunurilor din domeniul public	150
Subsecțiunea a 4-a. Imposibilitatea formulării acțiunilor posesorii de către particulari	151
Subsecțiunea a 5-a. Interdicția de încheiere a contractului de locațiune comercială („bail commercial”).....	153
<i>Secțiunea a 6-a. Problema constituirii drepturilor reale asupra domeniului public</i>	154
Subsecțiunea 1. Considerații generale	154
Subsecțiunea a 2-a. Situația specială a „emfiteozei administrative” („bail emphytéotique administratif”)	157
Subsecțiunea a 3-a. Drepturi reale conferite prin autorizații de ocupare temporară (AOT) a domeniului public	164
§1. Drepturi reale constituite asupra domeniului public statal	164
§2. Drepturi reale constituite asupra domeniului public al colectivităților teritoriale	170

CAPITOLUL 2. INALIENABILITATEA DOMENIULUI PUBLIC ÎN

DREPTUL ROMÂN	174
<i>Secțiunea 1. Reglementarea principiului</i>	174
Subsecțiunea 1. Scurte observații cu privire la soluțiile promovate în dreptul pozitiv	174
Subsecțiunea a 2-a. Reglementări-cadru în materie	177
<i>Secțiunea a 2-a. Reflectarea principiului inalienabilității bunurilor publice în doctrina „clasică” și cea postbelică</i>	183
Subsecțiunea 1. Doctrina primei jumătăți a secolului al XX-lea	183
Subsecțiunea a 2-a. Problema inalienabilității bunurilor publice în doctrina postbelică (1948-1989)	191
<i>Secțiunea a 3-a. Viziunea contemporană asupra inalienabilității bunurilor din domeniul public</i>	202
Subsecțiunea 1. Optica doctrinei administrative	202
§1. Abordări generale	202
§2. Semnificația regulii inalienabilității în teoria domeniului public <i>lato sensu</i> . Aspecte principale	205
§3. Reguli domeniiale privind circulația juridică și regimul de proprietate în cazul unor categorii speciale de bunuri	210

I. Reguli domeniiale aplicabile bunurilor din patrimoniul cultural național mobil	211
II. Reguli domeniiale aplicabile monumentelor istorice	214
III. Reguli domeniiale aplicabile resurselor de apă.....	216
IV. Reguli domeniiale aplicabile fondului silvic	218
V. Reguli domeniiale privind terenurile din fondul funciar	221
VI. Aspecte cu privire regimul juridic aplicabil bunurilor cultelor religioase. Privire specială asupra bunurilor Bisericii Ortodoxe Române	229
§4. Concluzii cu privire la incidența principiului inalienabilității asupra bunurilor private din sfera domeniului public <i>lato sensu</i>	239
Subsecțiunea a 2-a. Optica doctrinei civile	240
<i>Secțiunea a 4-a. Problema eventualelor excepții de la principiul inalienabilității. Analiza unor dispoziții ale Legii nr. 213/1998 și ale Legii nr. 10/2001, în lumina noilor reglementări din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată</i>	245
Subsecțiunea 1. Semnificația art. 6 din Legea nr. 213/1998 în raport cu principiul inalienabilității bunurilor din domeniul public...245	
Subsecțiunea a 2-a. Problema eventualei „înstrăinări” a bunurilor din domeniul public, în lumina unor dispoziții ale Legii nr. 213/1998.....	248
§1. Transferul unui bun din domeniul public al statului în domeniul public de interes local (și invers) – excepție reală sau aparentă de la regula inalienabilității?.....	249
§2. Transferul unui bun din domeniul public în domeniul privat, în baza art. 10 din Legea nr. 213/1998 și a noilor dispoziții ale Codului civil român	253
§3. Semnificația prerogativelor conferite titularului dreptului de administrare	255
<i>Secțiunea a 5-a. Consecințe ale principiului inalienabilității</i>	266
Subsecțiunea 1. Considerații generale	266
Subsecțiunea a 2-a. Aspecte de principiu privind exercitarea acțiunea în revendicare de către titularii dreptului de proprietate publică.....	268
Subsecțiunea a 3-a. Imposibilitatea exproprierii bunurilor din domeniul public	270
Subsecțiunea a 4-a. Imposibilitatea existenței stării de coproprietate asupra bunurilor din domeniul public	275
Subsecțiunea a 5-a. Problema acțiunilor posesorii având ca obiect imobile din domeniul public	277

§1. Aspecte generale privind acțiunile posesorii	277
§2. Observații cu privire la incidența acțiunilor posesorii în materia domeniului public	281
§3. Situația titularului unui drept de utilizare a domeniului public ...	286
Subsecțiunea a 6-a. Problema constituirii drepturilor reale asupra bunurilor din domeniul public	298
§1. Abordarea problemei în prima jumătate a secolului al XX-lea ...	298
§3. Opinii exprimate în perioada contemporană	302
§4. Prezentarea drepturilor reale care se pot constitui asupra domeniului public	309
§5. Dreptul de administrare a bunurilor proprietate publică.....	312
1. Observații privind „regiile autonome”	317
2. Observații privind „instituțiile publice”	320
IV. Trăsăturile dreptului de administrare și prerogativele conferite titularului	324
V. Încetarea dreptului de administrare.....	326
VI. Modalități de apărare a dreptului de administrare	327
§ 6. Dreptul de folosință gratuită.....	329
I. Fundamente constituționale și legale.....	329
II. Calificarea actului juridic prin care se atribuie dreptul de folosință gratuită.....	330
III. Părțile implicate în procedura atribuirii dreptului de folosință gratuită	332
IV. Trăsăturile și obiectul dreptului de folosință gratuită	335
V. Încetarea dreptului de folosință gratuită.....	336
§7. Dreptul de exploatare conferit concesionarilor („drept de concesiune”).....	337
I. Precizări introductive cu privire la noțiunea și trăsăturile concesiunii	337
II. Reglementarea contractului de concesiune în perioada 1990-2006	345
1. Acte normative relevante.....	345
2. Semnificația și sfera de cuprindere a Legii nr. 219/1998 privind regimul concesiunilor	349
III. Reglementarea-cadru actuală a concesiunii de bunuri din domeniul public.....	353
1. Precizări introductive	353
2. Sfera de reglementare a O.U.G. nr. 54/2006. Problema concesiunii bunurilor din domeniul privat	356

3. Noțiunea contractului de concesiune a bunurilor proprietate publică, procedura de atribuire și elemente ale regimului juridic aplicabil.....	357
4. Caracteristicile dreptului de folosință conferit concesionarului	366
IV. Reglementarea contractului de concesiune în legi speciale	370
1. Reglementarea concesiunii în Legea nr. 238/2004 a petrolului	370
2. Reglementarea concesiunii în Legea minelor nr. 85/2003 ...	374
3. Reglementarea concesiunii monumentelor istorice.....	376

TITLUL 3. IMPRESCRIPTIBILITATEA DOMENIULUI PUBLIC378

CAPITOLUL 1. IMPRESCRIPTIBILITATEA DOMENIULUI PUBLIC

ÎN DREPTUL FRANCEZ	378
<i>Secțiunea 1. Origini și evoluție</i>	<i>378</i>
Subsecțiunea 1. Perioada dreptului roman	378
Subsecțiunea a 2-a. Reflectarea principiului în vechiul drept francez ...	380
Subsecțiunea a 3-a. Concepția „Codului domenal” din 1790 și a Codului civil din 1804	382
Subsecțiunea a 4-a .principiului în perioada secolelor XVIII-XIX.....	384
<i>Secțiunea a 2-a. Reflectarea principiului imprescriptibilității domeniului public în legislația, doctrina și jurisprudența actuală</i>	<i>387</i>
Subsecțiunea 1. Legislație.....	387
Subsecțiunea a 2-a. Doctrină.....	387
Subsecțiunea a 3-a. Jurisprudență	388
<i>Secțiunea a 3-a. Reflectarea principiului imprescriptibilității domeniiale în acte normative speciale</i>	<i>393</i>

CAPITOLUL 2. IMPRESCRIPTIBILITATEA DOMENIULUI PUBLIC

ÎN DREPTUL ROMÂN.....	396
<i>Secțiunea 1. Reglementarea principiului.....</i>	<i>396</i>
Subsecțiunea 1. Scurte considerații cu privire la evoluția dreptul pozitiv până la jumătatea secolului al XX-lea.....	396
Subsecțiunea a 2-a. Reglementarea imprescriptibilității bunurilor proprietate socialistă	398
Subsecțiunea a 3-a. Consacrarea expresă a imprescriptibilității domeniului public după 1989.....	402
<i>Secțiunea a 2-a. Reflectarea principiului în doctrină</i>	<i>406</i>
Subsecțiunea 1. Chestiuni preliminare privind prescripția.	

Observații privind reglementarea în plan legislativ și abordările doctrinare	406
§1. Regimul prescripției sub imperiul Codului civil din 1864 și al Decretului nr. 167/1958	406
§2. Observații privind regimul prescripției sub imperiul noului Cod civil (Legea nr. 287/2009, republicată).....	411
Subsecțiunea a 2-a. Opinii exprimate în prima jumătate a secolului al XX-lea.....	414
§1. Doctrina de drept public	414
§2. Doctrina de drept privat.....	416
Subsecțiunea a 3-a. Opinii exprimate în perioada postbelică (1948-1989)	418
Subsecțiunea a 4-a. Abordarea generală a principiului după 1989	422
§1. Opinii exprimate în temeiul dispozițiilor Constituției din 1991 și a actelor normative anterioare Legii nr. 213/1998.....	422
§2. Opinii exprimate după intrarea în vigoare a Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia.....	426
Subsecțiunea a 5-a. Problematika imprescriptibilității domeniului public <i>lato sensu</i>	428
Subsecțiunea a 6-a. Privire specială asupra prescripției bunurilor bisericești	432
<i>Secțiunea a 3-a. Imprescriptibilitatea acțiunii privind revendicarea bunurilor din domeniul public. Excepția de domencialitate publică</i>	<i>434</i>
Subsecțiunea 1. Abordarea din doctrina interbelică.....	434
Subsecțiunea a 2-a. Abordarea din perioada postbelică (1948-1989)....	436
Subsecțiunea a 3-a. Abordarea contemporană a problemei	438
§1. Acțiunea în revendicare.....	438
§2. Excepția de domencialitate publică.....	445
BIBLIOGRAFIE	447